

МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії,
в. о. ректора Національного
транспортного університету

Микола ДМИТРИЧЕНКО

04

2023 р.

ПРОГРАМА
фахового іспиту для вступу на навчання
для здобуття освітнього ступеня магістра
за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
(освітньо-професійна програма «Консолідована інформація»)

Київ – 2023

Програму фахового іспиту розроблено фаховою атестаційною комісією для проведення фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (освітньо-професійна програма «Консолідована інформація»).

Голова фахової атестаційної комісії
д-р техн. наук, професор

« 11 » квітня 2023 р.

Алі АЛЬ-АММОРИ

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої Ради факультету транспортних та інформаційних технологій 11 квітня 2023 року, протокол № 8.

Голова Вченої Ради,
декан факультету транспортних
та інформаційних технологій
д-р фіз.-мат. наук, професор

« 11 » квітня 2023 р.

Віктор ДАНЧУК

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
1. Дисципліна «Інформаційно-аналітична діяльність».....	5
2. Дисципліна «Теорія і практика комунікації».....	9
3. Дисципліна «Документознавство (загальне, управлінське)».....	13
4. Дисципліна «Організація та управління базами даних».....	20
5. Дисципліна «Інформаційні технології».....	24
Критерії оцінювання підготовленості вступників.....	29
Додаток А. Форма білета фахового іспиту.....	32

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра на основі раніше здобутого освітнього ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра (6 рівень Національної рамки кваліфікацій, далі – НРК6) або освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) (7 рівень Національної рамки кваліфікацій, далі – НРК7) передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Програма фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (освітньо-професійна програма «Консолідована інформація») на основі НРК6 або НРК7 розроблена фаховою атестаційною комісією на основі освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» у Національному транспортному університеті.

Фаховий іспит проводиться у письмовій формі з використанням тестових технологій.

Білет фахового іспиту містить 14 запитань двох рівнів складності з основних профільюючих дисциплін.

Запитання першого рівня складності (з 1-го по 10-е запитання білета фахового іспиту) передбачають вибір вступником правильного варіанту відповіді із наведених у білеті трьох варіантів відповіді, з яких тільки один правильний.

Запитання другого рівня складності (з 11-го по 14-е запитання білета фахового іспиту) передбачають надання вступником розгорнутої теоретичної відповіді.

Правильний на думку вступника варіант відповіді на запитання першого рівня складності вступник позначає безпосередньо на бланку білета фахового іспиту.

Відповіді на запитання другого рівня складності вступник наводить на бланках письмової відповіді.

1. ДИСЦИПЛІНА «ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

1. Інформаційно-аналітична діяльність як галузь знання

Сутність інформаційно-аналітичної діяльності (ІАД). Завдання ІАД. Вимоги до спеціаліста-аналітика. Роль ІАД у прийнятті управлінських рішень. ІАД як складова концептографічного обслуговування.

Суб'єкт та об'єкт інформаційно-аналітичної діяльності.

Поняття інформаційного забезпечення. Інформаційно-аналітична діяльність як окремий вид послуг науково-технічного комплексу. Поняття про інформаційні та статистичні науково-технічні комплекси.

Поняття «інформація». Суть і види інформації. Доступність інформації. Властивості інформації, які впливають на результати інформаційно-аналітичної діяльності. Поняття «аналітична робота». Основні етапи аналітичної роботи.

Етапи роботи зі збору інформації. Структурування інформації. Форми її представлення. Поняття «джерело інформації». Види джерел інформації та вимоги до них в системі інформаційно-аналітичної діяльності. Показники достовірності джерел інформації. Основні процеси наукової обробки документальних джерел інформації. Базові засади зберігання інформації.

2. Правове регулювання інформаційної сфери в Україні

Законодавче забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності. Правове регулювання використання інформаційних ресурсів суспільства в інформаційно-аналітичній діяльності, а також в контексті інтелектуальної власності та авторського права.

Законодавство України про державну таємницю та конфіденційну інформацію.

Правове регулювання процесів інформатизації в контексті інформаційно-аналітичної діяльності.

3. Глобалізація як ознака сучасного інформаційного простору

Глобалізація як ключова проблема світового розвитку. Зміст глобалізаційних процесів. Сутність глобалізації. Інтернаціоналізація та глобалізація. Формування світового господарства. Глобалізація та інтеграція як ознаки сучасного світу. Історичні етапи інтернаціоналізації суспільного життя. Формування центрів світового розвитку. Політична сфера і центри глобалізації. Суперечності глобалізації.

4. Маніпулятивні технології в масових інформаційних процесах

Таємний примус особистості як спосіб соціального управління: зміст поняття «технології маніпуляції»; маніпуляції особистістю в різних культурно-історичних умовах; джерела та засоби маніпуляцій.

Комплексні організаційні технології таємного примусу особистості: технології маніпуляції особистістю у зовнішньополітичній діяльності; кризовий

менеджмент і технології таємного примусу особистості; інформаційно-психологічні операції у сфері внутрішньополітичних відносин.

Технології таємного примусу особистості в масових інформаційних процесах: інформаційно-психологічний вплив у масових інформаційних процесах та особливості його аналізу; техніки маніпуляції особистістю в масових інформаційних процесах.

5. Інформаційний простір, інформаційний процес та інформаційно-аналітична діяльність в управлінні

Канали індивідуального інформування і засобів масової інформації. Сутність аудиторії. Динаміка аудиторії. Тижневий цикл інформаційного процесу. ЗМІ як сукупність носія інформації та самої інформації. Нормотворча тема. Інформаційний порядок денний. Моніторинг інформаційного простору. Вимірювання інформаційного простору. Різновиди інформаційних балансів. Кінечність та безкінечність інформаційного простору. Поняття про інформаційний процес. Форми організації інформаційного процесу.

Роль і місце ІАД в управлінні. Технології інформаційно-аналітичної діяльності у сфері управління. Інтегрована інформаційно-аналітична система: проект та концепція. Місце регіональної інформаційно-аналітичної служби в системі інформаційної діяльності органів управління (на прикладі місцевих державних адміністрацій). Інформаційно-аналітична робота органів державної виконавчої влади (на прикладі обласної державної адміністрації).

6. Структура інформаційного процесу

Основні види діяльності в інформаційному процесі, їхня послідовність та циклічність. Типові помилки, пов'язані з порушенням послідовності. Основні типи моніторингових в інформаційному процесі та демпфінг інформаційних ризиків. Креатив як різновид діяльності в інформаційному процесі. Деліверинг як різновид діяльності в інформаційному процесі. Різновиди деліверингу. Основні різновиди контактів суб'єкта і простору.

7. Основні методики системного аналізу інформації та прийняття рішень

Мета, засоби і фактори, які впливають на прийняття рішення. Індивідуальні методи оптимізації прийняття рішень. Моделі групових методів прийняття рішень. Експертні оцінки у виробленні рішень. Методи організації інформаційно-аналітичної діяльності. Принципи прогнозу інформаційних подій і процесів. Методи збору аналітичної інформації. Проблема інтерпретації фактів та типові помилки в аналітичних висновках. Поняття та методи аналітичних прогнозів. Етапи прогнозування. Моделі та типи прогнозів.

Орієнтовні запитання для фахового іспиту

Запитання першого рівня складності

1. Що розуміють під інформаційно-аналітичною діяльністю?
2. В чому полягає специфіка проблеми інформаційно-аналітичної діяльності в Україні?
3. На які види поділяється інформація за порядком доступу?
4. Які існують основні етапи інформаційно-аналітичної діяльності?
5. Як визначається поняття «інформація» в законі України «Про інформацію»?
6. Хто є суб'єктами інформаційних відносин?
7. Що є об'єктом інформаційних відносин?
8. Які існують основні види інформаційної діяльності?
9. Що таке інформаційне моделювання?
10. Коли залучаються зовнішні механізми задоволення інформаційних потреб?
11. На чому заснована методика івент-аналізу?
12. У чому полягає сутність контент-аналізу?
13. За яким алгоритмом здійснюється аналіз відповідних даних?
14. Яких принципів повинен дотримуватися аналітик у процесі детальної діагностики поточної ситуації?
15. Кого вважають засновником аналітики?
16. У якій країні найбільша кількість інформаційно-аналітичних служб?
17. З яким винаходом пов'язана остання інформаційна революція?
18. Які види інформації визначені в законі України «Про інформацію»?
19. У якій послідовності повідомлення (дані) у процесі свого перетворення в інформацію долає інформаційні бар'єри?
20. У чому полягає перевага рейтингів як інформаційного інструменту?
21. На чому ґрунтуються інформаційно-психологічні війни та операції?
22. З чим пов'язане викривлення інформації в інтернеті?
23. Які є джерела інформації, що передбачають можливість візуальної комунікації та (чи) особистого спілкування суб'єктів, пов'язаних із управлінням та його інформаційним обслуговуванням?
24. Що являє собою інформаційно-аналітичний процес?
25. У чому полягає процес збору фактів за «методом мжички»?
26. У чому полягає процес збору фактів за «методом грози»?
27. Для чого застосовується інтуїтивне прогнозування?
28. Яким законодавчим актом регулюється діяльність газет і журналів в Україні?
29. Що слід розуміти під моніторингом соціально-економічних та політичних процесів?

30. Для чого здебільшого використовується моніторинг засобів масової інформації?

Запитання другого рівня складності

1. Суспільний розвиток і зростання потреби суб'єктів в інформації.
2. Суб'єкт та об'єкт інформаційно-аналітичної діяльності.
3. Інформаційно-аналітична діяльність у різних галузях суспільно-економічного життя.
4. Поняття «аналітична робота». Основні етапи аналітичної роботи.
5. Основні типи і форми діяльності у сфері. Різновиди спеціалізованих фірм.
6. Поняття «інформаційно-аналітична діяльність».
7. Інформація як ресурс управління економікою та суспільно-політичними інституціями.
8. Класифікація аналітичної діяльності.
9. Роль і місце ІАД в управлінні.
10. Інтегрована інформаційно-аналітична система: проект та концепція.
11. Інформаційно-аналітична робота органів державної виконавчої влади (на прикладі обласної державної адміністрації).
12. Методи організації АІД.
13. Технології інформаційно-аналітичної діяльності у сфері управління.
14. Методи аналітики.
15. Місце регіональної інформаційно-аналітичної служби в системі інформаційної діяльності органів управління (на прикладі місцевих державних адміністрацій).
16. Методи збору аналітичної інформації.
17. Проблема інтерпретації фактів та типові помилки в аналітичних висновках.
18. Етапи прогнозування.
19. Правове регулювання використання інформаційних ресурсів суспільства в інформаційно-аналітичній діяльності, а також в контексті інтелектуальної власності та авторського права.
20. Моделі та типи прогнозів.
21. Законодавство України про державну таємницю та конфіденційну інформацію.
22. Поняття та методи аналітичних прогнозів.
23. Правове регулювання процесів інформатизації в контексті інформаційно-аналітичної діяльності.
24. Поняття «інформація». Суть і види інформації.
25. Сучасні інформаційно-пошукові системи.
26. Поняття про інформаційний процес.
27. Форми організації інформаційного процесу.

28. Основні види діяльності в інформаційному процесі, їхня послідовність та циклічність.
29. Маніпулятивні технології в масових інформаційних процесах.
30. Глобалізація як ознака сучасного інформаційного простору.

Список рекомендованої літератури

1. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність : навч. посіб. / В.М. Варенко. – К. : Університет «Україна», 2014. – 417 с.
2. Ворошилов В.Д. Інформаційно-аналітична діяльність : навч. посіб. для вищих навчальних закладів гуманітарного спрямування / В.Д. Ворошилов. – Дніпропетровськ, 2011. – 326 с.
3. Кулицький С.П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління : навч. посіб. / С.П. Кулицький. – К. : МАУП, 2002. – 222 с.
4. Ліпінська А.В. Інформаційні ресурси в документознавстві : навч. посіб. для дист. навчання / за наук. ред. акад. АПН України, д. пед. н., проф. М.І. Жалдека. – К. : Університет «Україна», 2011. – 330 с.
5. Ломачинська І.М. Документно-інформаційні комунікації в системі соціальних комунікацій : навч. посіб. / І.М. Ломачинська ; за ред. проф. Т.Г. Горбаченко. – К. : Університет «Україна», 2009. – 300 с.
6. Організація інформаційно-консультаційної діяльності: підручник / [Безкровний М.Ф., Палеха Ю.І., Кропивко М.Ф., Іщенко Т.Д.]. – К. : Видавництво Ліра-К, 2014.– 408 с.
7. Палеха Ю.І. Інформаційна культура : навч. посіб. / Ю.І. Палеха, Ю.І. Горбань; за наук. ред. проф. Ю.І. Палехи. – К. : Ліра-К, 2020.– 390 с.
8. Палеха Ю.І. Документально-інформаційні комунікації: навч. посіб. / Ю.І. Палеха, Н.В. Мурейко, О.Г. Оксіюк. – К. : Ліра-К, 2014. – 532 с.
9. Управлінський консалтинг : підручник / М.Ф. Безкровний, Ю.І. Палеха, М.Ф. Кропивко, Т.Д. Іщенко. – К. : Ліра-К, 2014. – 336 с.

2. ДИСЦИПЛІНА «ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА КОМУНІКАЦІЇ»

1. Розвиток теорії комунікації

Визначення поняття «інформація», «комунікація», «спілкування», їх взаємозв'язок; фактори успішної та неуспішної комунікації; підходи до розуміння комунікації з часів античності до наших днів, наукові традиції, які вплинули на становлення теорії комунікації; конкретно-наукові підходи до вивчення комунікації. Теорія комунікації та соціальна комунікація – спільне та відмінне.

2. Комунікаційна діяльність

Структура комунікаційної діяльності. Види і рівні комунікаційної діяльності. Зміст мікро-, міді-, макрокомунікації. Змістовні характеристики співробітництва в

комунікаційній діяльності. Специфіка мікрокомунікації на міжособистісному, груповому та масовому рівнях. Самопрезентація як комунікативна діяльність: поняття самопрезентації; стратегії та технології самопрезентації. Комунікаційні явища, які включають форми мікрокомунікації. Макрокомунікаційні форми комунікаційної взаємодії. Суперечка (дискусія, диспут, полеміка) в комунікативній взаємодії. Конфлікт як соціально-комунікаційне явище (підходи до оцінки, стадії і стратегії дозволу, методи управління). Співпраця та конфлікт у діловій комунікації. Етапи формування конфлікту. Основні стратегії вирішення конфлікту. Методи управління конфліктом. Критика в діловій комунікації. Компліменти в діловій комунікації. Гра і псевдогра як комунікаційні дії. Значення гри в культурі людства. Гра і псевдогра в структурі соціальної комунікації. Ознаки гри як творчої комунікаційної дії. Типізація ігор. Поділ ігор відповідно до мети. Відмінні ознаки псевдогри. Псевдоігрова діяльність: трудова повинність, ритуал, етикет. Правда та брехня в комунікаційній діяльності. Принцип правдивості в комунікаційній діяльності. Правда і брехня як характеристики комунікаційної діяльності. Прикметні риси правди та істини. Інтерпретація принципу правдивості на різних рівнях соціально-комунікативної діяльності. Правда і брехня як характеристики комунікаційної діяльності. Неправда і її різновиди. Принцип правдивості і його трактування. Принцип правдивості в комунікаційній діяльності.

3. Усна комунікація. Бар'єри комунікації

Мова і мовлення: проблема співвідношення. Штучна міжнародна мова. Найбільш популярні продукти інтерлінгвістики. Сучасне трактування поняття «канал комунікації». Класифікація комунікаційних каналів (КК), природні та штучні КК. Комунікаційні бар'єри і спотворення інформації. Біфуркація комунікаційних каналів. Закономірності еволюції соціальних комунікацій. Класифікація бар'єрів усної комунікації. Особливості класифікації бар'єрів документної комунікації. Соціально-прагматичні функції електронної комунікації. Підходи до класифікації бар'єрів електронної комунікації. Закони еволюції соціальних комунікацій. Традиційні та нетрадиційні канали комунікації.

4. Комунікації в організаціях

Організація і управління. Організаційна структура системи управління. Соціальна структура організації. Зовнішнє та внутрішнє середовища організації. Особливості комунікацій внутрішнього середовища організації. Характеристика комунікацій зовнішнього середовища організації. Організаційна структура системи управління. Особливості внутрішніх комунікацій. Внутрішньоконунікативні мережі організації.

5. Політична та публічна комунікація

Сутність феномену влади. Визначення понять «влада» і «політика». Етапи формування загальної теорії політичної комунікації. Понятійний апарат загальної теорії політичної комунікації: типи, рівні, функції.

Інформаційне середовище комунікаційних процесів ПК. Моделі ПК. Рівні, функції та засобів політичної комунікації. Способи і види ПК. Політична комунікація і ЗМІ.

Публічна комунікація. Форми публічної комунікації. Жанри публічного спілкування. Публічна комунікація в навчальній, науковій та діловій сферах діяльності.

Орієнтовні запитання для фахового іспиту

Запитання першого рівня складності

1. Що таке комунікація в аспекті теорії комунікації? Які існують природні канали передачі інформації?
2. Яка модель комунікації складається з трьох складників: комунікатора, адресата та об'єкта?
3. Як називається стиль спілкування орієнтований на конструктивний результат, прагнення розв'язати конфлікт, спірне положення, досягти домовленості, угоди?
4. Як називається метод спілкування, що передбачає багаторазове повторення певних дій або видів діяльності з метою їх засвоєння?
5. Хто є автором комунікаційної моделі «SMCR»?
6. На якому з етапів процесу комунікації отримувач інформації переводить символи відправника в свої думки?
7. Яка основна мета комунікаційного процесу?
8. Який найбільш простий вид відкритої комунікаційної мережі?
9. Що сприяє підвищенню ефективності комунікацій?
10. Що є базовим елементом процесу комунікації?
11. Кого називають «батьком теорії інформації»?
12. Якому терміну відповідає таке твердження: Процес поширення інформації (знань, духовних цінностей, моральних і правових норм тощо) з допомогою технічних засобів (преса, радіо, телебачення, комп'ютерна техніка та ін.) на чисельно великі, розосереджені аудиторії?
13. Яка функція комунікації дозволяє регламентувати поведінку і діяльність учасників комунікації, координувати їхні спільні дії?
14. Змістом якої соціологічної моделі комунікації є маніпулювання громадською думкою за рахунок надання слова представникам меншості чи замовчування думок більшості?
15. У відповідності з яким із чотирьох аспектів політичної комунікації, що виділяє сучасний французький політолог Роже-Жерар Шварценберг, комунікаційні системи можна розділити на монологічні та діалогічні?
16. Для якого виду комунікації характерне розташування повідомлення у просторі?
17. Що таке комунікативна компетентність?

18. Як називається група, в якій міжособистісні стосунки опосередковуються суспільне цінним і особистісно-значущим змістом спільної діяльності?
19. Хто запропонував лінійну модель комунікації?
20. Що означає кодування інформаційного повідомлення за допомогою вербальних символів?
21. Що таке схильність, здатність до комунікацій, встановлення контактів і зв'язків, досягнення взаєморозуміння?
22. До якого виду спілкування відносять спілкування за допомогою міміки, виразу очей і рота, а також поз і рухів?
23. Що являє собою процес декодування?
24. Чим характеризуються горизонтальні комунікації?
25. Що таке автокомунікація?
26. На які види поділяють формальні комунікації?
27. Що слід розуміти під каналом в комунікаційному процесі?
28. Що слід розуміти під шумом в комунікаційному процесі?
29. Яку послідовність етапів передбачає комунікаційний процес?
30. Який із законів спілкування характеризується так: що більше комунікативних зусиль витрачено, тим вища ефективність спілкування?

Запитання другого рівня складності

1. Визначення поняття «інформація», «комунікація», «спілкування», їх взаємозв'язок.
2. Підходи до розуміння комунікації.
3. Спільне і відмінне в теорії комунікації та теорії соціальної комунікації.
4. Форми комунікаційної діяльності: наслідування, діалог, управління.
5. Компліменти в діловій комунікації Специфіка мікрокомунікації на міжособистісному, груповому та масовому рівнях.
6. Комунікаційні явища, які включають форми мідікомунікації.
7. Макрокомунікаційні форми комунікаційної взаємодії.
8. Суперечка (дискусія, диспут, полеміка) в комунікативній взаємодії.
9. Співпраця та конфлікт у діловій комунікації.
10. Ознаки гри як творчої комунікаційної дії. Поділ ігор відповідно до мети.
11. Гра і псевдогра як комунікаційні дії.
12. Електронна комунікація.
13. Критика в діловій комунікації.
14. Псевдоігрова діяльність: трудова повинність, ритуал, етикет.
15. Правда та брехня в комунікаційній діяльності.
16. Принцип правдивості в комунікаційній діяльності. Правда і брехня як характеристики комунікаційної діяльності.
17. Гра і псевдогра в структурі соціальної комунікації.
18. Прикметні риси правди та істини.

19. Інтерпретація принципу правдивості на різних рівнях соціально-комунікативної діяльності.
20. Усна комунікація. Мова і мовлення: проблема співвідношення.
21. Комунікаційні бар'єри і спотворення інформації.
22. Внутрішньокомунікативні мережі організації.
23. Соціально-прагматичні функції електронної комунікації.
24. Бар'єри електронної комунікації.
25. Глобальна комунікаційна мережа «Інтернет».
26. Комунікаційні канали.
27. Біфуркація комунікаційних каналів.
28. Закони еволюції соціальних комунікацій.
29. Традиційні та нетрадиційні канали комунікації.
30. Комунікації в організаціях.

Список рекомендованої літератури

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник для студентів вищих навчальних закладів / Ф.С. Бацевич. – К. : Академія, 2006. – 342 с.
2. Ломачинська І.М. Документно-інформаційні комунікації в системі соціальних комунікацій : навч. посіб. / І.М. Ломачинська ; за ред. проф. Т.Г. Горбаченко. – К. : Університет «Україна», 2009. – 300 с.
3. Палеха Ю.І. Документально-інформаційні комунікації : навч. посібник / Ю.І. Палеха, Н.В. Мурейко, О.Г. Оксіюк. – К. : Ліра-К, 2014. – 532 с.
4. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации / Г.Г. Почепцов. – К. : Ваклер, 2001. – 656 с.

3. ДИСЦИПЛІНА «ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО (ЗАГАЛЬНЕ, УПРАВЛІНСЬКЕ)»

1. Етапи розвитку та засади документознавства

Виникнення і розвиток традиційного документознавства. Становлення документознавства як науки інформаційного циклу. Інтеграція наук про документ. Основні віхи становлення науки про документ.

2. Сучасні погляди на структуру науки про документ

Пошук назв науки про документ. Визначення поняття «документознавство». Сучасні концепції науки про документ. Концепція Ю.М. Столярова, Н.М. Кушнарєнко, С.Г. Кулєшова, М.С. Слободяника, Г.М. Швецової-Водки.

3. Системи документування та їх еволюція. Розвиток носіїв інформації

Основні поняття. Кодування інформації. Основні риси, притаманні системі кодування інформації. Знакові методи фіксації інформації. Основні форми

документування. Предметне документування. Зображувальне документування. Складові процесу документування. Розвиток способів документування.

Розвиток засобів документування. Розвиток засобів зображувального писемного документування. Застосування глиняних табличок. Документи з папірусу. Використання воскових дощечок. Шкіра як матеріал для письма. Винайдення паперу. Сучасні носії інформації.

4. Методологічні основи знань про документ

Об'єкт і предмет загального документознавства. Завдання та особливості загального документознавства. Взаємозв'язки документознавства зі спорідненими науковими дисциплінами: документографознавством, джерелознавством. Взаємозв'язки документознавства з допоміжними історичними дисциплінами: архівознавством, кодикологією, дипломатикою, палеографією, пам'яткознавством тощо. Методи і принципи документознавчих досліджень. Основні принципи методології дослідження документознавства.

5. Визначення терміна документ. Властивості, функції й ознаки документа

Походження терміна документ. Сфера використання терміна. Офіційні визначення поняття «документ». Визначення поняття «документ» у стандартах та законодавчих актах. Системний підхід до вивчення документа. Значимі властивості документа. Основні ознаки документа. Загальні та спеціальні функції документа.

6. Інформаційні та матеріальні рівні документа

Матеріальний рівень документа. Інформаційний рівень документа. Видова класифікація інформації. Поняття інформаційної складової документа. Документ як джерело інформації. Інформаційні ресурси як сукупність документів в інформаційних системах.

7. Комунікаційні можливості документа

Документно-комунікаційна система. Документні потоки та масиви. Документ як артефакт. Артефактна цінність документа. Міжнародне і державне регулювання питань щодо збереження артефактних документів.

8. Види структур і реквізити документа

Характеристика видів документів відповідно до структури. Зовнішня та внутрішня структура документа. Реквізити документа. Класифікація реквізитів. Склад реквізитів в різних видах документів.

9. Розвиток класифікації документів

З історії розвитку класифікації документів. Поняття й принципи класифікації документів. Ознаки класифікації. Класифікація документів за інформаційною складовою, класифікація документів за матеріальною складовою, класифікація документів за обставинами існування в зовнішньому середовищі.

10. Комплексна схема класифікації документів

Поняття «типологія», «типізація», «класифікація», «класифікування», «тип», «клас». Принципи типології документів. Поняття «типологічна класифікація».

11. Особливості машинозчитуваних документів

Визначення електронного документа, його специфічні характеристики. Перфоровані носії інформації. Магнітні носії інформації. Оптичні документи. Голографічні документи. Флеш-накопичувачі пам'яті. Передумови виникнення електронних видань. Роль інтернету у забезпеченні доступності машинозчитуваних документів.

12. Загальні ознаки видань. Класифікаційна схема видань

Визначення поняття «видання». Визначення поняття «електронне видання». Особливості електронних видань. Основні ознаки видань. Структура та допоміжний апарат видань. Класифікаційна характеристика видань. Класифікація видань за цільовим призначенням, аналітико-синтетичним переробленням інформації, знаковою природою, матеріальною конструкцією, обсягом, складом основного тексту, періодичністю, структурою, інформаційними ознаками, видами періодичних і продовжуваних видань. Типологічна класифікація видань.

13. Типологічні ознаки електронних видань

Особливості електронних ресурсів. Класифікація електронних видань, характеристика електронних видань, характеристика видань за типом носія або характером доступу, за характером взаємодії з користувачем, за видами розповсюдження, статусом та наявністю друкованого еквіваленту.

Міжнародна практика підготовки електронних видань. Інтегровані електронні видання. Проект «Відкритий журнал». Поняття «електронна публікація», її характеристика і складові. Формування колекції електронних журналів: оригінальні і паралельні журнали. Вплив міжнародного досвіду на розвиток електронних видань в Україні. Роль інтернету у забезпеченні доступності електронних видань. Бази даних як специфічний вид електронних документів. Проблеми законодавчого забезпечення розвитку системи електронних видань.

14. Картографічні документи

Картографічний документ: історія розвитку. Характеристика та класифікація картографічних документів. Карта як один із видів картографічних документів. Властивості та принципи класифікації карт.

15. Музичні документи

Основні визначення та класифікація музичних документів. Розвиток музичного друку. Реквізити сучасного музичного документа.

16. Ізографічні документи

Ізографічне видання: основні поняття. Види видань за класифікаційними ознаками. Листівка як вид ізографічного документа.

17. Аудіовізуальні документи

Класифікація аудіовізуальних документів. Історія виникнення та розвиток аудіовізуальних документів. Кінодокумент: визначення поняття, відмінні риси. Кінофільм. Структура і реквізити кінофільмів. Діафільм: поняття, характерні риси, різновиди діафільмів. Структура і реквізити діафільмів. Відеофільм: поняття, різновиди. Діапозитив як різновид фотодокумента: поняття, відмінні риси, різновиди. Структура і реквізити діапозитива/слайда. Комплект діапозитивів. Різновиди фонодокументів.

18. Управлінське документознавство. Системи документації офіційного походження, їх характеристика

Загальні поняття. Типи інформації. Класифікації систем документації офіційного походження. Рівні документації в установі. Система управлінської документації, її структура і принципи класифікації. Види ділових документів за класифікаційними ознаками документа: матеріальною конструкцією, способом документування, цільовим призначенням, структурою та ін. Ознаки класифікації ділових документів: за спеціалізацією загальні, спеціалізовані; за призначенням організаційні, розпорядчі, інформаційні, колегіальних органів; за походженням внутрішні і зовнішні; за напрямком входні і вихідні; за формою стандартні й індивідуальні; за секретністю службового користування, секретні; за терміном зберігання постійного, тривалого і тимчасового зберігання. Характеристика основних видів корпоративної (службової) документації.

19. Види документації установи. Економічна та наукова системи документації

Поділ видів документації установи. Співвідношення понять управлінська інформація та управлінська документація. Бізнес-план. Контракт. Звіт про науково-дослідну та науково-конструкторську роботу, його особливості. Дисертація: поняття, основні різновиди та особливості. Автореферат дисертації: визначення, характерні ознаки. Переклади іноземної та вітчизняної наукової документації. Препринт як вид неопублікованого документа. Нормативний документ: поняття стандартизації. Стандарт як основний вид нормативного документа. Технічні умови як невід'ємна частина документації на продукцію. Патентний документ: історія, визначення, юридичний статус.

Орієнтовні запитання для фахового іспиту

Запитання першого рівня складності

1. Який розділ документознавства розглядає загальнотеоретичну проблематику, пов'язану із понятійним апаратом, функціональним аналізом документів, вивченням їх характеристик?
2. Як структурно поділяється документознавство?
3. Яке узагальнююче визначення поняття «документ» сформулював український документознавець проф. С.Г. Кулешов?

4. Коли і ким вперше було здійснено детальний переклад документологічної термінології, яка була розроблена в 1935 році Міжнародним інститутом інтелектуального співробітництва?

5. Що означає слово «документ» у перекладі з латинської мови?

6. З чим іменем пов'язано започаткування в 2004 році наукового журналу «Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія»?

7. Хто здійснив першу спробу класифікації управлінської документації в Україні?

8. Коли побачила світ праця цюріхського каноніка Конрада з Муре «Summa de arte prosandi», де розглядалися питання перевірки документів на автентичність?

9. На основі яких документів давньогрецькі вчені працювали над написанням логосів?

10. Як називалися найдавніші українські документи, написані на пергаменті?

11. Які основні ознаки класифікування документів визначає Н.М. Кушнарєнко?

12. Які види документів за матеріальним носієм інформації виділяє Н.М. Кушнарєнко?

13. Коли вперше був використаний механічний запис інформації?

14. Яка найдавніша відома українська рукописна книга?

15. Яке видання містить відомості з технології, техніки та організації виробництва, а також інших галузей суспільної практики, розраховане на спеціалістів різної кваліфікації?

16. Як називається перша сторінка книжкового блоку, один з титульних елементів декоративно-композиційного призначення, що містить деяку частину вихідних даних?

17. Де з'явилися перші друковані книги?

18. Яка відома найдавніша книга, що надрукована на території України кириличним шрифтом?

19. Яка праця з документознавства Поля Отле є основоположною?

20. Як визначив поняття «документ» Поль Отле?

21. Які види документів за матеріальною конструкцією носія виділяє Г.М. Швецова-Водка?

22. Хто вперше використав комплексний підхід до типологічної класифікації документів, врахувавши зміст та форму документа?

23. Як називають книжкове видання обсягом більше 48 сторінок?

24. Коли вперше був використаний механічний запис інформації?

25. Що таке метод документування?

26. Для яких видань характерний вищий рівень висвітлення проблеми, більша глибина аналізу, вищий рівень кваліфікації авторів?

27. Коли розпочалась епоха книгодрукування?

28. Перевагами яких видань є можливість повторного (багаторазового) використання повідомлення, хороша доступність великих масивів друкованої інформації, можливість швидкого копіювання значних обсягів інформації?

29. У чому полягає цільова функція неперіодичних наукових і аналітичних видань?

30. У чому полягає цільова функція ділових видань?

Запитання другого рівня складності

1. Виникнення і розвиток традиційного документознавства.
2. Становлення документознавства як науки інформаційного циклу.
3. Основні поняття. Кодування інформації.
4. Основні форми документування. Предметне документування. Зображувальне документування. Складові процесу документування. Розвиток способів документування.
5. Розвиток засобів документування.
6. Застосування глиняних табличок. Документи з папірусу. Використання воскових дощечок. Шкіра як матеріал для письма.
7. Винайдення паперу. Сучасні носії інформації.
8. Походження терміна документ. Сфера використання терміна.
9. Офіційні визначення поняття «документ». Визначення поняття «документ» у стандартах та законодавчих актах.
10. Основні ознаки документа. Загальні та спеціальні функції документа.
11. Матеріальний рівень документа.
12. Інформаційний рівень документа. Видова класифікація інформації.
13. Поняття інформаційної складової документа.
14. Документ як джерело інформації. Інформаційні ресурси як сукупність документів в інформаційних системах.
15. Документ як артефакт. Артефактна цінність документа.
16. Міжнародне і державне регулювання питань щодо збереження артефактних документів.
17. Характеристика видів документів відповідно до структури.
18. Класифікація документів за інформаційною складовою, класифікація документів за матеріальною складовою, класифікація документів за обставинами існування в зовнішньому середовищі.
19. Визначення електронного документа, його специфічні характеристики. Перфоровані носії інформації.
20. Магнітні носії інформації. Оптичні документи. Голографічні документи. Флеш-накопичувачі пам'яті.
21. Ознаки класифікації ділових документів: за спеціалізацією загальні, спеціалізовані; за призначенням організаційні, розпорядчі, інформаційні, колегіальних органів; за походженням внутрішні і зовнішні; за напрямком вхідні і

вихідні; за формою стандартні й індивідуальні; за секретністю службового користування, секретні; за терміном зберігання постійного, тривалого і тимчасового зберігання.

22. Неопубліковані документи: дисертація, автореферат, препринт, науковий переклад.

23. Патентний і нормативний документ.

24. Визначення поняття «видання». Визначення поняття «електронне видання». Особливості електронних видань. Основні ознаки видань.

25. Класифікація видань за цільовим призначенням, аналітико-синтетичним переробленням інформації, знаковою природою, матеріальною конструкцією, обсягом, складом основного тексту, періодичністю, структурою, інформаційними ознаками, видами періодичних і продовжуваних видань.

26. Типологічна класифікація видань.

27. Картографічний документ: історія розвитку. Характеристика та класифікація картографічних документів.

28. Основні визначення та класифікація музичних документів. Розвиток музичного друку. Реквізити сучасного музичного документа.

29. Ізографічне видання: основні поняття. Види видань за класифікаційними ознаками. Листівка як вид ізографічного документа.

30. Класифікація аудіовізуальних документів. Історія виникнення та розвиток аудіовізуальних документів.

Список рекомендованої літератури

1. Бездрабко В.В. Управлінське документознавство : навч. посіб. / В.В. Бездрабко. – К. : Кондор, 2009. – 208 с.

2. Комова М.В. Документознавча термінологія / М.В. Комова – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – 167 с.

3. Кулешов С.Г. Управлінське документознавство : навч. посіб. / С.Г. Кулешов. – К. : ДАКККіМ, 2010. – 57 с.

4. Кулешов С.Г. Документознавство : Історія. Теоретичні основи / С.Г. Кулешов; УДНДІАСД; Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – К. : ДАКККіМ, 2009. – 162 с.

5. Ліпінська А.В. Інформаційні ресурси в документознавстві : навч. посіб. для дист. навчання / А.В. Ліпінська ; за наук. ред. акад. АПН України, д. пед. н., проф. М.І. Жалдека. – К. : Університет «Україна», 2011. – 330 с.

6. Отле П. Трактат про документацію [Електронний ресурс] / Укл. Палеха Ю.І. – Назва з екрану. – Режим доступу : www.dilo.kiev.ua, вільний.

7. Палеха, Ю.І. Загальне документознавство : навч. посіб. / Ю.І. Палеха, Н.О. Леміш. – К. : Ліра-К, 2008. – 395 с.

8. Палеха Ю.І. Документально-інформаційні комунікації : навч. посібник / Ю.І. Палеха, Н.В. Мурейко, О.Г. Оксіюк. – К. : Ліра-К, 2014. – 532 с.

9. Палеха Ю.І. Методи та засоби документування : навч. посіб. / Ю.І. Палеха, К.М. Алексеєнко. – К. : Ліра-К, 2022. – 344 с.

10. Управлінське документування : підруч. / М.Ф. Безкровний, М.Ф. Кропивко, Ю.І. Палеха, Т.Д. Іщенко. – К. : Видавництво Ліра-К, 2014. – 260 с.

11. Керування документацією : підручник / М.Ф. Безкровний, М.Ф. Кропивко, Ю.І. Палеха, Т.Д. Іщенко. – К. : Видавництво Ліра-К, 2014. – 296 с.

12. Трач Ю.В. Спеціальне документознавство : навч. посібник / Ю.В. Трач ; за ред. проф. Г. М. Швецової-Водки. – К. : Університет «Україна», 2009. – 214 с.

13. Швецова-Водка Г.М. Документ і книга в системі соціальних комунікацій / Г.М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. – Рівне, 2001. – 438 с.

14. Швецова-Водка Г.М. Документознавство : навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка. – К. : Знання, 2007. – 398 с.

15. Швецова-Водка Г.М. Типологія документа : навч. посіб. для студ. ін-тів культури / Г.М. Швецова-Водка. – К. : Кн. палата України, 1999. – 80 с.

4. ДИСЦИПЛІНА «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ БАЗАМИ ДАНИХ»

1. Поняття про інформаційну систему (ІС) та базу даних (БД) як основну складову будь-якої ІС

Основні поняття та визначення. Поняття системи. Визначення та класифікація інформаційних систем. Архітектура ІС. Рівні подання даних в ІС: зовнішній, концептуальний, внутрішній, інфологічний. Користувачі ІС. Поняття про базу даних як основну складову будь-якої ІС. Моделі даних. Типи моделей баз даних. Термінологічне середовище. Визначення та види. Ієрархічна модель даних. Сітьова модель даних. Реляційна модель даних. Основні елементи реляційної моделі даних.

2. Основні поняття та визначення об'єктно-орієнтованого підходу (ООП) до процесу проектування баз даних

Предметна область (ПО) як частина реального світу, що підлягає вивченню з метою автоматизації. Структура інформаційної моделі предметної області. Фрагменти ПО. Об'єкти ПО. Поняття атрибуту. Атрибути прості та складені. Нормалізація відношень. Ідентифікатори об'єктів. Зв'язки між об'єктами ПО. Поняття про формалізацію зв'язків між об'єктами ПО. Правила формалізації зв'язку «один-до-одного». Правила формалізації зв'язку «один-до-багатьох». Правила формалізації зв'язку «багато-до-багатьох». Асоціативні об'єкти та їх роль в інформаційній моделі ПО.

3. Поняття про систему управління базами даних (СУБД). Функціональне призначення та основні об'єкти СУБД MS Access

Призначення СУБД. Види СУБД. Основні об'єкти СУБД MS Access. Інтерпретація об'єктів ПО як таблиць СУБД MS Access. Схема зв'язків між

об'єктами MS Access. Створення таблиць в СУБД MS Access. Реалізація зв'язків між об'єктами СУБД MS Access. Створення схеми даних. Зв'язки між таблицями та забезпечення цілісності бази даних. Режими каскадного оновлення і каскадного видалення даних. Режими існування таблиці в СУБД MS Access. Поля таблиці. Типи даних, які можна зберігати у таблицях MS Access.

Запити в СУБД MS Access. Типи запитів. Запити на вибірку, параметричні запити, групові, запити на модифікацію даних, перехресні запити. Створення запитів в СУБД MS Access. Особливості створення запитів у режимі конструктора.

Форми в СУБД MS Access. Типи форм. Особливості створення форм у режимі майстра форм в СУБД MS Access. Особливості редагування форм MS Access у режимі конструктора. Панель елементів управління. Поняття про властивості елементів управління. Головна кнопкова форма. Особливості створення головної кнопкової форми

Звіти в СУБД MS Access. Типи звітів. Створення звітів в СУБД MS Access. Особливості редагування звітів MS Access у режимі конструктора.

4. Макроси та модулі в СУБД MS Access. Особливості створення і застосування

Макроси в СУБД MS Access. Типи макросів. Особливості створення макросів в СУБД MS Access.

Основні мовні конструкції мови програмування Visual Basic for Applications. Об'єкти та їх властивості. Поняття про процедури обробки події та їх створення.

Поняття про процедури-підпрограми Sub і процедури-функції Function. Взаємообмін об'єктами MS Excel і MS Access.

Орієнтовні запитання для фахового іспиту

Запитання першого рівня складності

1. Що є основною складовою будь-якої інформаційної системи?
2. Який метод дає можливість при розв'язанні складних задач в певній предметній області виділити та описати конкретні об'єкти, їх характеристики, зв'язки та взаємодію між ними?
3. Що називають предметною областю?
4. Що називають фрагментом предметної області?
5. Яку іншу назву мають конкретні характеристики, набором з яких можна описати об'єкт предметної області?
6. Що можна вважати об'єктом предметної області?
7. Чи можуть існувати об'єкти, які серед багатьох своїх атрибутів не мають жодного, значення якого було б унікальним для кожного екземпляра даного об'єкта? Якщо «так», то у яких випадках?
8. Який атрибут або множина з кількох атрибутів може називатися ідентифікатором об'єкта?

9. Яка модель даних подається набором двовимірних таблиць, які складаються із стовпців і рядків, а також мають ім'я, унікальне в межах даної бази даних?

10. Яку назву має програмне забезпечення, призначене для створення, підтримки і використання бази даних багатьма користувачами?

11. Якими об'єктами оперує СУБД Microsoft Access?

12. Який об'єкт Microsoft Access визначається і використовується для збереження даних, а також містить у собі інформацію про об'єкт певного типу?

13. Який об'єкт Microsoft Access дозволяє користувачеві отримати необхідні дані з однієї або декількох таблиць?

14. Який об'єкт Microsoft Access призначений для введення даних та відображення їх на екрані?

15. Який об'єкт Microsoft Access призначений для створення документа, який згодом може бути роздрукованим?

16. Яку іншу назву має абстракція набору стосунків, які систематично виникають між різноманітними предметами у реальному світі?

17. Які існують типи зв'язків між об'єктами?

18. У якому випадку вважають, що між об'єктами певної предметної області існує зв'язок «один-до-одного»?

19. У якому випадку вважають, що між об'єктами певної предметної області існує зв'язок «один-до-багатьох»?

20. У якому випадку вважають, що між об'єктами певної предметної області існує зв'язок «багато-до-багатьох»?

21. Яке правило формалізації існує для зв'язку «один-до-одного»?

22. Яке правило формалізації існує для зв'язку «один-до-багатьох»?

23. Яке правило формалізації існує для зв'язку «багато-до-багатьох»?

24. Як називається стовець таблиці Microsoft Access, значення в якому однозначно ідентифікують кожний її рядок?

25. Запити яких типів можна створити в середовищі Microsoft Access?

26. Який зв'язок між таблицями Microsoft Access уможливорює створення ієрархічної форми?

27. Які запити використовуються для модифікації даних?

28. Скільки наборів даних потребують перехресні запити?

29. Як називається набір з однієї або більше команд, що реалізують деякі, часто виконувані операції, наприклад відкриття форм або друк звітів?

30. Що є основним компонентом макросу?

Запитання другого рівня складності

1. Поняття системи. Визначення та класифікація інформаційних систем
Користувачі ІС.

2. Архітектура ІС. Рівні подання даних в ІС: зовнішній, концептуальний, внутрішній, інфологічний.
3. Моделі даних. Визначення та види.
4. Особливості реляційної моделі даних. Основні елементи реляційної моделі даних: поле, запис, домен, кортеж, ключ, індекс.
5. Поняття про нормалізацію відношень. Третя нормальна форма.
6. Поняття про обмеження цілісності даних. Декларативні обмеження цілісності. Динамічні та семантичні обмеження цілісності.
7. Поняття про базу даних як основну складову будь-якої ІС.
8. Основні поняття та визначення об'єктно-орієнтованого підходу (ООП) до процесу проектування бази даних.
9. Поняття про предметну область, фрагменти та об'єкти предметної області.
10. Поняття атрибуту. Атрибути прості та складені. Поняття про ідентифікатори об'єктів. Який атрибут може виступати у ролі ідентифікатора?
11. Поняття про зв'язки між об'єктами ПО. Типи зв'язків між об'єктами ПО
12. Що являє собою концептуальна модель даних?
13. Поняття про формалізацію зв'язків між об'єктами ПО. Правила формалізації зв'язків. Асоціативні об'єкти та їх роль.
14. Що являє собою логічна модель даних?
15. Поняття про систему управління базами даних (СУБД). Види СУБД. Функціональне призначення та основні характеристики СУБД MS Access.
16. Що являє собою фізична модель даних? Основні об'єкти СУБД MS Access. Схема зв'язків між об'єктами MS Access.
17. Створення таблиць в СУБД MS Access. Реалізація зв'язків між об'єктами СУБД MS Access. Створення схеми даних.
18. Режими існування таблиці в СУБД MS Access. Поля таблиці. Типи даних, які можна зберігати у таблицях MS Access.
19. Запити в СУБД MS Access. Типи запитів. Створення запитів в СУБД MS Access.
20. Форми в СУБД MS Access. Типи форм. Особливості створення форм у режимі майстра форм в СУБД MS Access.
21. Особливості редагування форм MS Access у режимі конструктора. Панель елементів управління. Поняття про властивості елементів управління.
22. Звіти в СУБД MS Access. Типи звітів. Створення звітів в СУБД MS Access. Особливості редагування звітів MS Access у режимі конструктора.
23. Макроси в СУБД MS Access. Типи макросів. Поняття про макрокоманди та групи макросів.
24. Створення логічних виразів в СУБД MS Access.
25. Робота з рядковими функціями.

26. Модулі в СУБД MS Access. Основні мовні конструкції мови програмування Visual Basic for Applications (VBA).
27. Поняття про процедури обробки події та їх створення.
28. Поняття про процедури-підпрограми Sub і процедури-функції Function.
29. Програмування в MS Access як процес, що дозволяє розширення функціональності БД.
30. Взаємообмін об'єктами MS Excel і MS Access.

Список рекомендованої літератури

1. Луцюк О.А., Практикум з інформатики : навч. посіб. / О.А. Луцюк, Д.В. Луцюк. – К. : Фенікс, 2000. – 96 с.
2. Наумова Н.М. Інформатика та інформаційні технології в економіці : навч. посіб. / Н.М. Наумова. – К. : Видав.-полігр. центр «Нац. трансп. ун-т», 2016. – 149 с.
3. Наумова Н.М. Інформаційні системи та технології : навч. посіб. / Н.М. Наумова. – К. : Видав.-полігр. центр «Нац. трансп. ун-т», 2012. – 147 с.
4. Палеха Ю.І. Інформаційна культура : навч. посіб. / Ю.І. Палеха, Ю.І. Горбань. – К. : Ліра-К, 2020. – 395 с.
5. Шлеер С. Объектно-ориентированный анализ : моделирование мира в состояниях / С. Шлеер, С. Меллор ; пер. с англ. – К. : Диалектика, 1993. – 213 с.

5. ДИСЦИПЛІНА «ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

1. Мультимедійні технології

Загальна характеристика мультимедійної технології. Мультимедійні системи. Технічні засоби мультимедіа. Авторські засоби мультимедіа. Види презентацій. Комп'ютерні засоби для створення доповідей та презентацій. OLE-технології, механізми інтегрування об'єктів.

2. Бази даних

Основні поняття баз даних та інформаційні системи. Моделі представлення даних. Основні характеристики реляційних баз даних. Поняття про моделювання даних. Ієрархічна модель даних, її переваги та недоліки. Мережева модель даних, її переваги та недоліки. Історія реляційної моделі даних.

3. Системи управління базами даних

Призначення систем управління базами даних. MS Access як система управління реляційними базами даних: визначення, склад, функціональні можливості. Етапи розробки баз даних.

4. Системи опрацювання табличної інформації

Електронні таблиці. Основні поняття. Типовий інтерфейс електронних таблиць. Форматування даних. Формули та функції. Загальна технологія роботи з

електронними таблицями. Характеристика найпоширеніших табличних процесорів.

5. Комп'ютерні мережі

Концепція організації комп'ютерних мереж. Складові елементи комп'ютерної мережі. Основні типи комунікаційного обладнання. Типи комп'ютерних мереж. Класифікація локальних комп'ютерних мереж. Сервіси локальних мереж і мережні компоненти. Кабельні та безпроводні канали зв'язку.

6. Глобальна мережа «Інтернет»

Загальна характеристика мережі «Інтернет». Основні принципи побудови мережі «Інтернет». Програмно-апаратне забезпечення мережі «Інтернет». Основні протоколи мережі. Ідентифікація комп'ютерів у мережі. Доменна система імен. Служби мережі Internet. Огляд основних служб мережі «Інтернет». Протоколи служб мережі «Інтернет».

7. Технологія інформаційного пошуку

Пошукові машини: характеристика та принцип роботи. Рейтинг пошукових машин. Особливості пошукових машин. Мовні технології інформаційного пошуку. Універсальні засоби пошуку інформації в інтернеті: класифікація, методика застосування. Захист інформації у мережі «Інтернет».

8. Системи електронного документообігу

Основні засади використання систем електронного документообігу. Системи електронного документообігу в державному управлінні. Загальна схема функціонування систем електронного документообігу: сутність, завдання, можливості. Принципи та засоби управління електронним документообігом. Вебтехнології в управлінні електронним документообігом

9. Система електронного архіву

Електронний архів: принципи організації та структура. Особливості систем електронного архіву. Правові норми у сфері діяльності електронних архівів. Основні функції електронного архіву. Види електронних архівів. Етапи створення електронного архіву.

Орієнтовні запитання для фахового іспиту

Запитання першого рівня складності

1. Як називають постачальника послуг інтернету?
2. Як захиститися від загроз з інтернету?
3. Як називають підключений до інтернету комп'ютер, який приймає запити, обробляє дані та видає результати обчислень, використовуючи протокол HTTP?
4. Які існують служби мережі «Інтернет»?
5. Як називають програму, що призначена для перегляду веб-сайтів?
6. Які функції виконує браузер?
7. Як називається інформаційний простір ресурсів інтернету?

8. Що таке «всесвітнє павутиння»?
9. Як називається фрагмент документа (команда, текст, заголовок, зображення, примітка), що посилається на інший елемент у самому документі або на інший об'єкт, який розміщено на окремому комп'ютері чи в комп'ютерній мережі?
10. Що може містити вебсторінка як електронний документ?
11. Що собою являє вебсайт?
12. Що собою являє електронна пошта?
13. Які основні послуги інтернету?
14. Які служби інтернету забезпечують миттєве передавання інформації?
15. Який протокол мережі «Інтернет» відповідає за вибір шляху доставляння інформації у глобальній мережі?
16. Які з цих наборів чисел можуть бути IP-адресами?
17. Що визначає точне місце розташування файлу в інтернеті?
17. Яку мову використовують для розмітки гіпертекстових документів?
18. Які з названих термінів не є позначеннями служб інтернету?
19. Які з перелічених протоколів використовує служба електронної пошти?
20. Що таке домашня вебсторінка?
21. Які існують українські інтернет-портали?
22. Коли, де і з якою метою з'явилась комп'ютерна мережа «Інтернет»?
23. Що являє собою мережа «Інтернет»?
24. Які є протоколи мережі?
25. Які можливості надає використання мережі «Інтернет»?
26. Який протокол є для мережі «Інтернет» базовим?
27. Яка служба мережі «Інтернет» дозволяє групі людей спілкуватися за принципом конференції, семінару, колективної дискусії тощо?
28. Яку структуру має електронна адреса при користуванні електронною поштою?
29. Як відправити повідомлення не тільки основному адресату, але і його копії на інші адреси?
30. Що таке спам?

Запитання другого рівня складності

1. Моделі представлення даних. Основні функціональні можливості баз даних.
2. Основні характеристики реляційних баз даних.
3. Поняття про моделювання даних.
4. Ієрархічна модель даних, її переваги та недоліки.
5. Мережева модель даних, її переваги та недоліки.
6. Призначення систем управління базами даних.
7. Система управління реляційними базами даних (на прикладі MS Access):

визначення, склад, функціональні можливості.

8. Призначення та функціональні можливості електронних таблиць.
9. Табличний процесор MS Excel. Використання відносних адрес комірок у формулах.
10. Табличний процесор MS Excel. Використання абсолютних адрес комірок у формулах.
11. Загальна технологія роботи з електронними таблицями.
12. Концепція організації комп'ютерних мереж.
13. Складові елементи комп'ютерної мережі. Основні типи комунікаційного обладнання.
14. Типи комп'ютерних мереж.
15. Класифікація локальних комп'ютерних мереж.
16. Сервіси локальних мереж і мережні компоненти. Кабельні та безпроводні канали зв'язку.
17. Загальна характеристика мережі «Інтернет». Основні принципи побудови мережі Internet.
18. Характеристика програмно-апаратного забезпечення мережі «Інтернет».
19. Основні протоколи мережі. Ідентифікація комп'ютерів у мережі. Доменна система імен.
20. Служби мережі «Інтернет». Огляд основних служб мережі «Інтернет». Протоколи служб мережі «Інтернет».
21. Пошукові машини: характеристика та принцип роботи. Рейтинг пошукових машин.
22. Мовні технології інформаційного пошуку. Універсальні засоби пошуку інформації в Інтернет: класифікація, методика застосування.
23. Захист інформації у мережі «Інтернет».
24. Основні засади використання систем електронного документообігу.
25. Системи електронного документообігу в державному управлінні.
26. Загальна схема функціонування систем електронного документообігу: сутність, завдання, можливості.
27. Принципи та засоби управління електронним документообігом. Вебтехнології в управлінні електронним документообігом.
28. Електронний архів: принципи організації та структура.
29. Інформатизація архівної справи. Особливості систем електронного архіву.
30. Правові норми у сфері діяльності електронних архівів. Основні функції електронного архіву. Види електронних архівів.

Список рекомендованої літератури

1. Архівознавство : підручник для вузів / Я.С. Калакура, І.Б. Матяш, Г.В. Боряк, Л.А. Дубровіна. – К., 2002. – 378 с.

2. Войтюшенко Н.М. Інформатика і комп'ютерна техніка : навч. посібник / Н.М. Войтюшенко, А.І. Остаповець. – К. : ЦНЛ, 2016. – 563 с.
3. Глинський Я.М. Практикум з інформатики : навч. посіб. / Я.М. Глинський. – Львів : Деол, 2007. – 223 с.
4. Данчук В.Д. Інформатика та системологія : навч. посіб. / В.Д. Данчук, В.С. Садовенко. – 2-ге вид., оновл. і допов. – К. : НТУ, 2016. – 190 с.
5. Жученко, А.І. Інформаційний пошук у Всесвітній павутині : навч. посіб. з дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів технічних вузів / укл. А.І. Жученко, Р.А. Осіпа. – К. : НТУУ «КПІ», 2016. – 126 с.
6. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології / під ред. О.І. Пушкаря. – К. : Академія, 2011. – 704 с.
7. Малиновський Б.М. Обчислювальна техніка, інформатика, інформаційні технології / Б.М. Малиновський. – К. : Родовід, 2010. – 334 с.
8. Матвієнко, О. Основи організації електронного документообігу : навч. посіб. / О. Матвієнко, М. Цивін. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 112 с.
9. Матяш І.Б. Хрестоматія з архівознавства : навч. посіб. для студ. іст. спец. вищ. навч. закл. / І.Б. Матяш. – К. : Академія, 2003. – 408 с.
10. Наумова Н.М. Інформатика та інформаційні технології в економіці : навч. посіб. / Н.М. Наумова – К. : Видав.-полігр. центр «Нац. трансп. ун-т», 2016. – 149 с.
11. Наумова Н.М. Інформаційні системи та технології : навч. посібник / Н.М. Наумова. – К. : Видав.-полігр. центр «Нац. трансп. ун-т», 2012. – 147 с.
12. Осіпа Л.В. Всесвітня компютерна мережа Internet. Мова розмітки гіпертексту Hyper Text Markup Language Hyper Text Language (HTML) : конспект лекцій і методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисциплін «Основи інформатики та обчислювальної техніки» і «Комп'ютерна техніка та програмування» для студентів всіх спеціальностей / Л.В. Осіпа, В.Д. Данчук. – К. : НТУ, 2008. – 76 с.
13. Палеха Ю.І. Інформаційна культура : навчальний посібник / Ю.І. Палеха, Ю.І. Горбань. – К. : Ліра-К, 2014. – 395 с.
14. Пелешишин А.М. Інтернет-технології опрацювання консолідованих інформаційних ресурсів / А.М. Пелешишин. – Львів : Львівська політехніка, 2010. – 248 с.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії,
в.о. ректора Національного
транспортного університету

Микола ДМИТРИЧЕНКО

04 _____ 2023 р.

КРИТЕРІЇ

**оцінювання підготовленості вступників на фаховому іспиті
для вступу на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра
за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
(освітньо-професійна програма «Консолідована інформація»)**

Структура оцінки фахового іспиту

Оцінка фахового іспиту (за шкалою від 100 до 200 балів) складається із суми балів, виставлених фаховою атестаційною комісією в результаті перевірки письмової роботи вступника, виконаної ним на фаховому іспиті, за відповіді вступника на кожне з 14 запитань білета фахового іспиту.

Порядок оцінювання підготовленості вступників

Оцінку фахового іспиту визначають у такому порядку:

- 1) виставляють бали за відповіді на кожне запитання білета фахового іспиту виходячи із наведених нижче критеріїв оцінювання відповідей;
- 2) обчислюють оцінку фахового іспиту за формулою:

$$O = 100 + \sum_{i=1}^{14} B_i,$$

де B_i – кількість балів за відповідь на i -е запитання.

Відповіді у чернетці не перевіряють та до уваги не беруть.

Критерії оцінювання відповідей на запитання

Відповідь на кожне запитання першого рівня складності (запитання з 1-го по 10-е, які передбачають вибір вступником правильного варіанта відповіді із наведених у білеті 3 варіантів відповіді, із яких тільки один правильний) може бути оцінена у 2 бали (якщо вибрано правильний варіант відповіді) або 0 балів (якщо вибрано неправильний варіант відповіді із запропонованих у білеті варіантів відповіді, або вибрано більше одного варіанта відповіді, або не вибрано жодного варіанта відповіді).

Відповідь на кожне запитання другого рівня складності (запитання з 11-го по 14-е, які передбачають надання вступником розгорнутої теоретичної відповіді) може бути оцінена балами від 0 до 20.

Відповідь на запитання другого рівня складності оцінюють виходячи із наведених у таблиці характеристик відповіді.

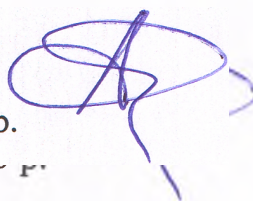
Кількість балів	Характеристика відповіді
16–20	<p>Повна, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про всебічні, систематизовані та глибокі знання з поставленого запитання у межах освітньо-професійних програм підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра; демонструє здатність вступника вільно оперувати здобутими знаннями: диференціювати та інтегрувати їх, відтворювати та аналізувати отриману інформацію, робити обґрунтовані висновки та узагальнення, виявляти й відстоювати власну позицію, переконливо висловлювати думку та чітко формулювати відповідь. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на запитання не менше ніж на 90 %.</p> <p>Відповідь оцінюють у 20 балів тільки за умови надання вичерпної відповіді на запитання.</p>
11–15	<p>Досить повна, без суттєвих неточностей, наведена у логічно правильній послідовності відповідь, яка свідчить про ґрунтовні та систематизовані знання з поставленого запитання у межах освітньо-професійних програм підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра; демонструє здатність вступника впевнено оперувати здобутими знаннями: відтворювати та аналізувати отриману інформацію, пояснювати основні закономірності, робити висновки, чітко висловлювати думку та формулювати відповідь.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на запитання на 70–90 %.</p>
6–10	<p>Не зовсім повна, із неточностями та окремими незначними помилками, наведена в основному у правильній послідовності відповідь, яка свідчить про задовільні знання з поставленого запитання у межах освітньо-професійних програм підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, демонструє здатність вступника відтворювати основну інформацію відповідно до поставленого запитання.</p> <p>Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на запитання на 50–70 %.</p>
1–5	<p>Фрагментарна, із суттєвими неточностями та принциповими помилками відповідь, яка свідчить про неповноту знань з</p>

	поставленого запитання у межах освітньо-професійних програм підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра, демонструє наявність у вступника утруднень при відтворенні інформації відповідно до поставленого запитання. Як правило, таку оцінку отримує вступник, який відповів на запитання менше ніж на 50 %.
0	Відповідь не надано або надана відповідь не відповідає поставленому запитанню.

Оцінка фахового іспиту від 100 до 119 балів вважається незадовільною.

Голова фахової
атестаційної комісії
д-р техн. наук, професор

« 11 » 04 2022 р.

Алі АЛЬ-АММОРИ

ДОДАТОК А
ФОРМА БІЛЕТА ФАХОВОГО ІСПИТУ
 НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

ФАХОВИЙ ІСПИТ

Освітній ступінь магістра

Спеціальність 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Освітньо-професійна програма «Консолідована інформація»

Білет № ____

Запитання I рівня складності

Запитання та варіанти відповідей	Позначення вступником вибраної відповіді
1. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
2. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
3. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
4. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	

5. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
6. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
7. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
8. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
9. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	
10. Текст запитання	
а) варіант відповіді	
б) варіант відповіді	
в) варіант відповіді	

Запитання II рівня складності

11. Текст запитання

12. Текст запитання

13. Текст запитання

14. Текст запитання

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої Ради факультету транспортних та інформаційних технологій 11 квітня 2023 року, протокол № 8.

Голова фахової атестаційної комісії